

WEBINAR

DIALOGISK UNDERVISNING - NÅR
AUTENTISKE SPØRGSMÅL ER SVARET

VI STARTER KL. 14.45

DEN MANGFOLDIGE FOLKESKOLE

Samtlige 11 nordjyske kommuner og Professionshøjskolen UCN er sammen om det treårige projekt "Den Mangfoldige Folkeskole".

Her skal en lang række lokale indsatser være med til at løfte en af folkeskolens største udfordringer: At skabe rum til, at flere børn og unge kan lære og trives i den almene undervisning og deltage i skolens fællesskaber.

I Den Mangfoldige Folkeskole skal vi udnytte det potentiale, der er i at skabe en læringskultur, hvor vi afprøver og lærer sammen og lærer af hinanden lokalt og på tværs af kommunerne.

DEN MANGFOLDIGE FOLKESKOLE

Formål:

At øge deltagelsesmulighederne for alle børn og unge

Mål:

- Styrke den inkluderende didaktiske og pædagogiske praksis
- Styrke alle børn og unges læring og trivsel
- Styrke grundlaget for fremtidens skole

DEN MANGFOLDIGE FOLKESKOLE

Kurser og møder Videndeling Kommunale indsatser Om projektet

Den Mangfoldige Folkeskole

Samtlige 11 nordjyske kommuner og Professionshøjskolen UCN er sammen om det treårige projekt "Den Mangfoldige Folkeskole". Her skal en lang række lokale indsatser være med til at løfte en af folkeskolens største udfordringer: At skabe rum til, at flere børn og unge kan lære og trives i den almene undervisning og deltage i skolens fællesskaber.

[Kurser og webinarer →](#)

[Artikler og kursusmateriale →](#)

Efter i dag

- Følg løbende med på hjemmesiden for ny inspiration, kompetenceudvikling og videndeling
- Spred gerne budskabet om mulighederne i Den Mangfoldige Folkeskole
- Videndel om dagens læring med kolleger og ledere

<https://www.denmangfoldigefolkeskole.dk/>

”DEN NÆSTE
DIDAKTISKE
REVOLUTION
BLIVER
DIALOGISK”

Per Fibæk Laursen

Henrik Madsen

Lektor: Læreruddannelsen, Aalborg

Læreruddannet - 9 år i folkeskolen

Master i Læreprocesser

Master i organisatorisk coaching

Kandidat i Anvendt filosofi

Interesser:

Filosofiske dialoger med børn i skolen

Forhandling af autoritet i klasserummet

Dagsorden:

Hvad er ægte dialogisk undervisning?

Dialogiske traditioner i folkeskolen

Monologisk- (IRE) vs. Dialogisk undervisning (IRF)!

Autentiske-, åbne- og lukkede spørgsmål?

Filosofiske dialoger med skoleelever!

Dialogens kritiske, demokratiske og etiske
dannelsepotentiale!

Lidt nyere forskning om dialogisk undervisning

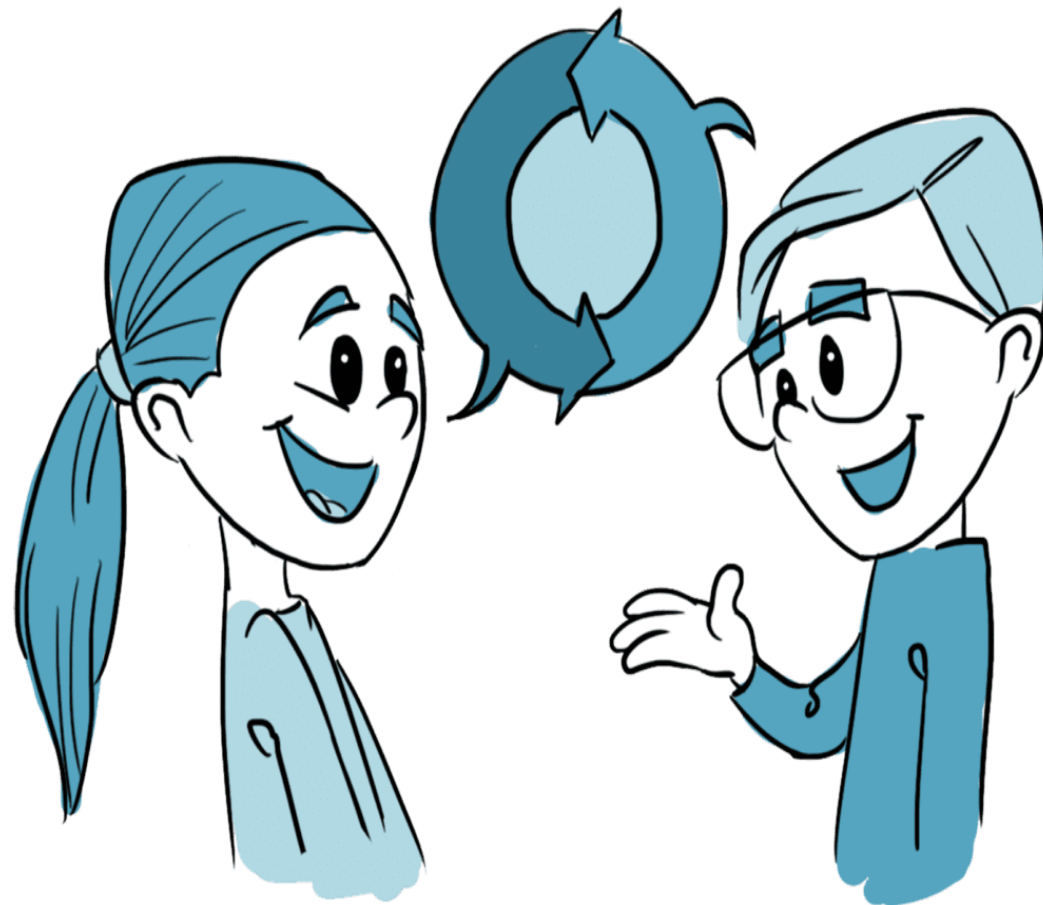
Dialogisk undervisning

– kært barn har mange navne

Dialog er:

- **En samtale mellem én eller flere personer** (Ordbog over det danske sprog)
 - Men hvis dialogen skal være ægte, må den være ligeværdig og undersøgende.
 - Gadamer: ”Man må være åben for, at den anden kunne have ret”.
- **Epistemologisk:** En vej til erkendelse, men i den ægte undersøgende dialog ændres viden og forståelse hele tiden.
 - Aristoteles mener derfor ikke, at man går i dialog om episteme (den viden, der ikke kan være anderledes)?
 - Matusov er uenig? Er $2+2$ altid 4??

”Den grundlæggende
pointe med dialogisk
undervisning er at få
eleverne til at tænke”
(Alexander)

Alexanders store undersøgelse (5000 elever)
viser, at elever, der deltog i et
udviklingsprogram med dialogisk
undervisning (20 uger), var 2 måneder foran
en kontrolgruppe i forhold til testresultater i
Engelsk, Matematik og naturfag

Alligevel er en af de største trusler mod
dialogisk undervisning kravet om, at
eleverne målbart skal lære mere... og hertil
anvendes fortrinsvis instrumentelle metoder
og lukkede overhøringsspørgsmål...

Tidsfaktoren er afgørende for undervisningens form

Wills (2006):

NÅR DER ERTID styrer Mrs. Knight klassesamtalen og vidensproduktionen ved at tillade (autentiske) spørgsmål fra eleverne. Herved udpeger læreren ikke blot de centrale områder i stoffet, men inviterer eleverne til aktivt at deltage i samtalen om disse...

NÅR DER IKKE ERTID bliver det lærerformidling og selv om der stadig er udpegning af centrale områder i teksten forbliver elevernes indsats reproducerende og uden dybere forståelse...

Få gang i brobygningen – begræns popcornene!

I den spæde udvikling af ægte klassedialog reagerer mange uskoledede elever med at give personlige kommentarer, der er løsrevet fra andres input (popcorn)...

De har ikke lyttet og dermed bidrager de ikke kumulativt til dialogens progression...

Forsøg at bygge bro til tidligere kommentarer og undgå **HVER GANG** at tage ordet **HVER ANDEN GANG!**

(Men det kan være svært)...

**"I cannot
teach anybody
anything,
I can only
make them think."
~Socrates**

Den antikke tradition:
Sokrates og Platon

—◇—
"Træerne på landet kan ikke lære mig
noget"

Sokrates' majeutiske metode

Sokratisk ironi

Hestebremse og elektrisk rokke

Filosofi med børn: Hvad er en flaske?

Hvad er en flaske så?

(En undersøgende dialog, der holdes åben af nye spørgsmål)

Lærer: Er vi enige om, at I allesammen godt ved, hvad en flaske er?

Elever i kor: Ja.

Lærer: Okay, jamen så prøv lige at fortælle mig, hvad det er. Fortæl mig hvad en flaske er.

Elev 1: Det er noget, der kan være ting i, noget, man kan drikke af.

Lærer: Ja, men kan der ikke også være ting i den her (peger på en kop), og kan man ikke også drikke af den?

Elev 1: Jo, men det er ikke en flaske.

Lærer: Hvad er en flaske så?

Elev2: En flaske er en bøtte med låg.

Lærer: Jeg har lige købt nogle rosiner. De var i en bøtte med låg. Er det en flaske?

Elev 2: Nej, det er ikke en flaske.

Elev 3: En flaske kan være lavet af glas.

Lærer: Ja, det kan den godt, men kan et vindue ikke også det? Er det en flaske?

Elev 3: Nej

3 dialogiske traditioner i folkeskolen:

Den grundtvigianske tradition:

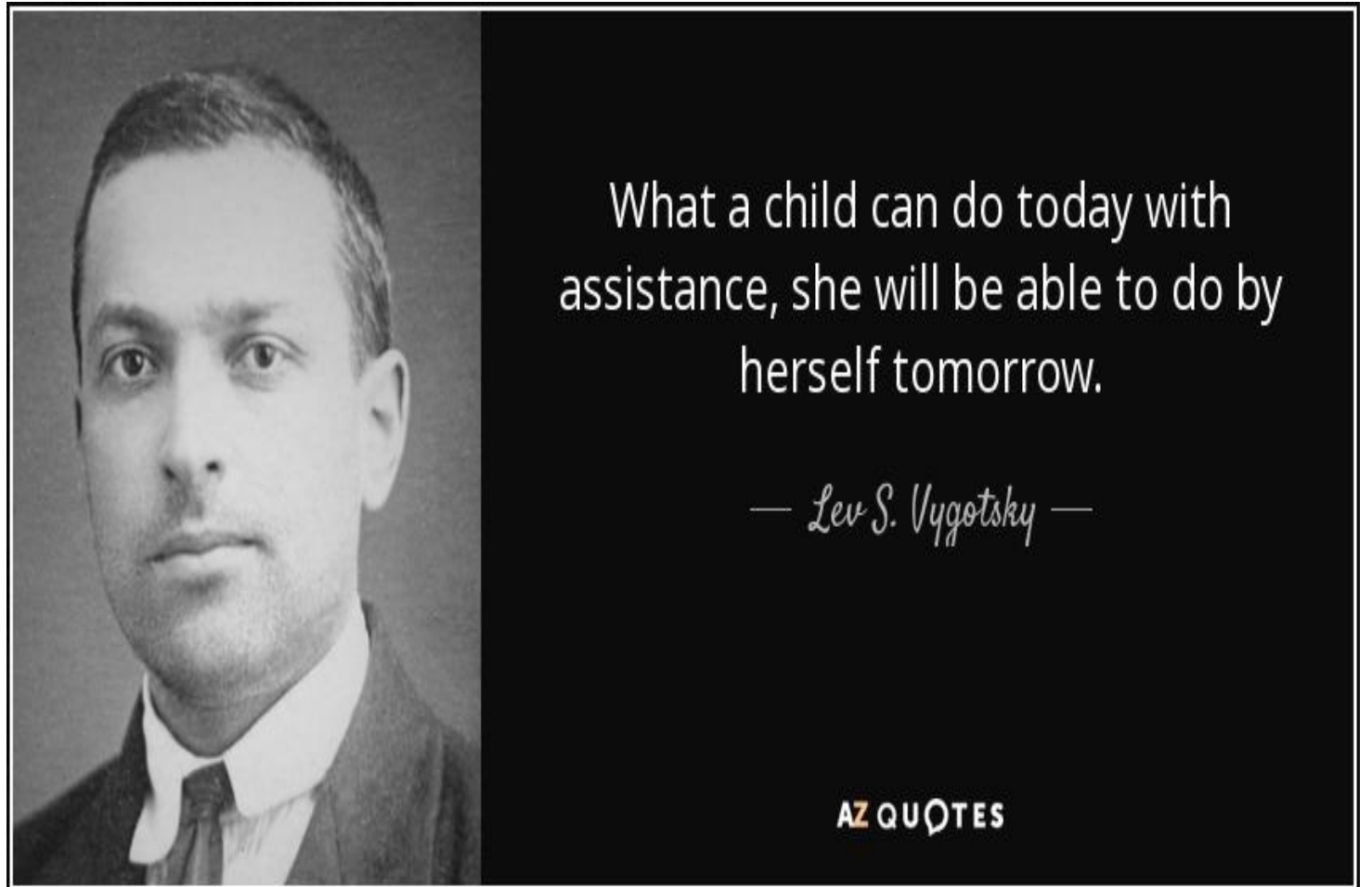
- Oplysning, dannelse og demokrati...
- Grundtvig, Løgstrup, Koch...

Den rusisk **inspirerede** tradition:

- Sprog, samspil og læring...
- Vygotsky, Bakhtin, Dysthe...

(Den amerikanske tradition):

- Tænkning, erfaring og mening
- Dewey, Bruner, Mead

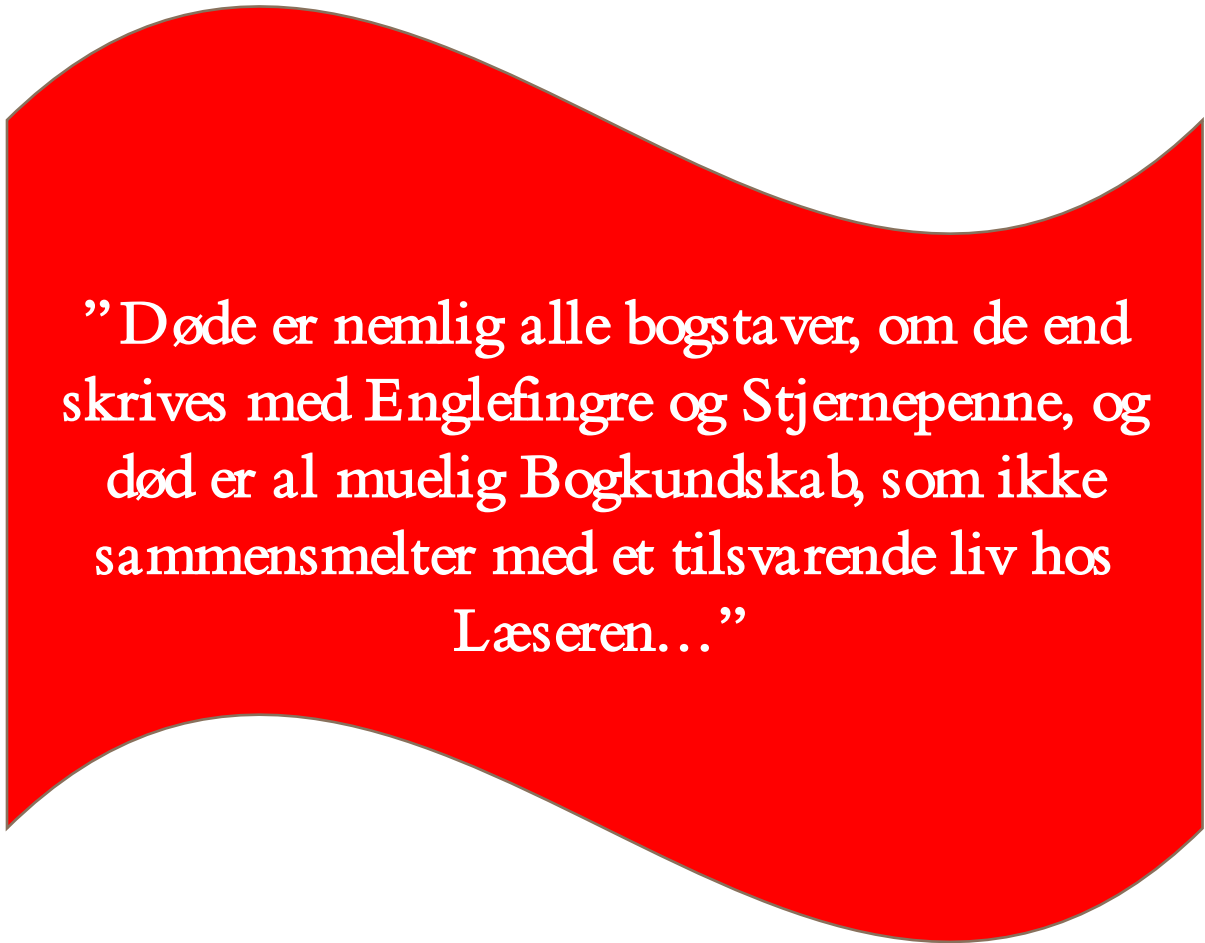

Grundtvig: Det levende ord...

Oplysning som levende vevirkning...

1. Frihed - eleverne skal have fri ret til at udtrykke sig, læreren er tjener, ikke herre...
2. Liv - Det levende ord vs. den døde skrift...

Flere anvender dog skriftlighed i deres dialogiske forståelse af didaktik, fx Dysthe...

”Døde er nemlig alle bogstaver, om de end skrives med Englefingre og Stjernepenne, og død er al muelig Bogkundskab, som ikke sammensmelter med et tilsvarende liv hos Læseren...”

The child begins to perceive
the world not only through
his eyes but also through
his speech.

-Lev Vygotsky

Vygotsky:

Menneskets mentale udviklingsprocessers
ophav er social aktivitet...

Individualiteten er afledt af det sociale
(interpsykisk -> intrapsykisk).

Sproget er bindeleddet mellem social
mediering og selvmediering. Dermed
bliver dialogen central i undervisningen,
da denne er en målrettet læringsorienteret
begivenhed.

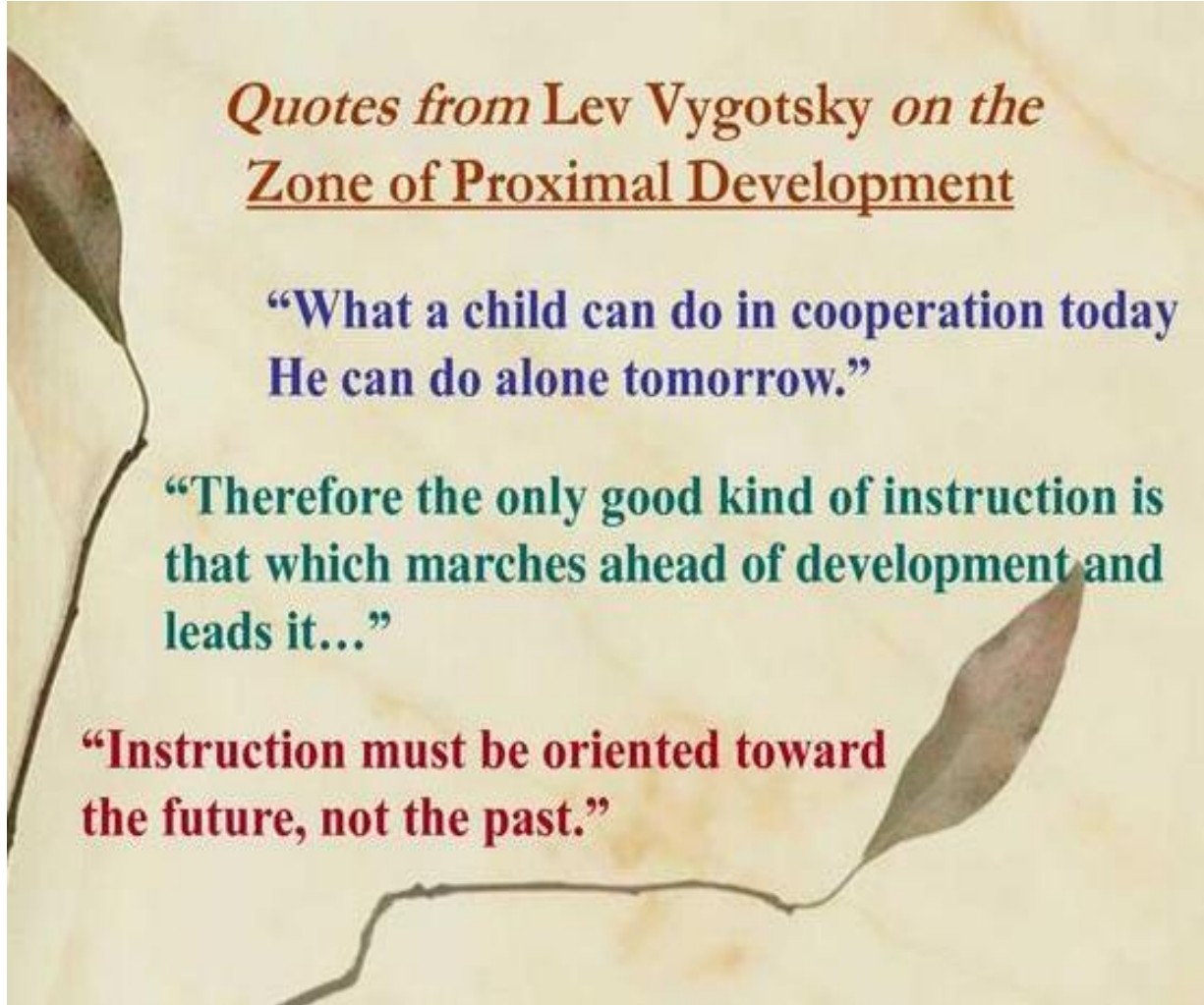

Vygotsky:

Sproget og andre medierende redskaber har en kultur og historie indlejret som internaliseres og derfor virker socialiserende...

Internalisering er inderliggørelsen af den sociale tale til individuel tænkning. De sproglige ytringer rekonstrueres i bevidstheden og benyttes som tankeredskab.

Læring er derfor bundet op på social interaktion...

Quotes from Lev Vygotsky on the Zone of Proximal Development

**“What a child can do in cooperation today
He can do alone tomorrow.”**

**“Therefore the only good kind of instruction is
that which marches ahead of development and
leads it...”**

**“Instruction must be oriented toward
the future, not the past.”**

Bakhtin:

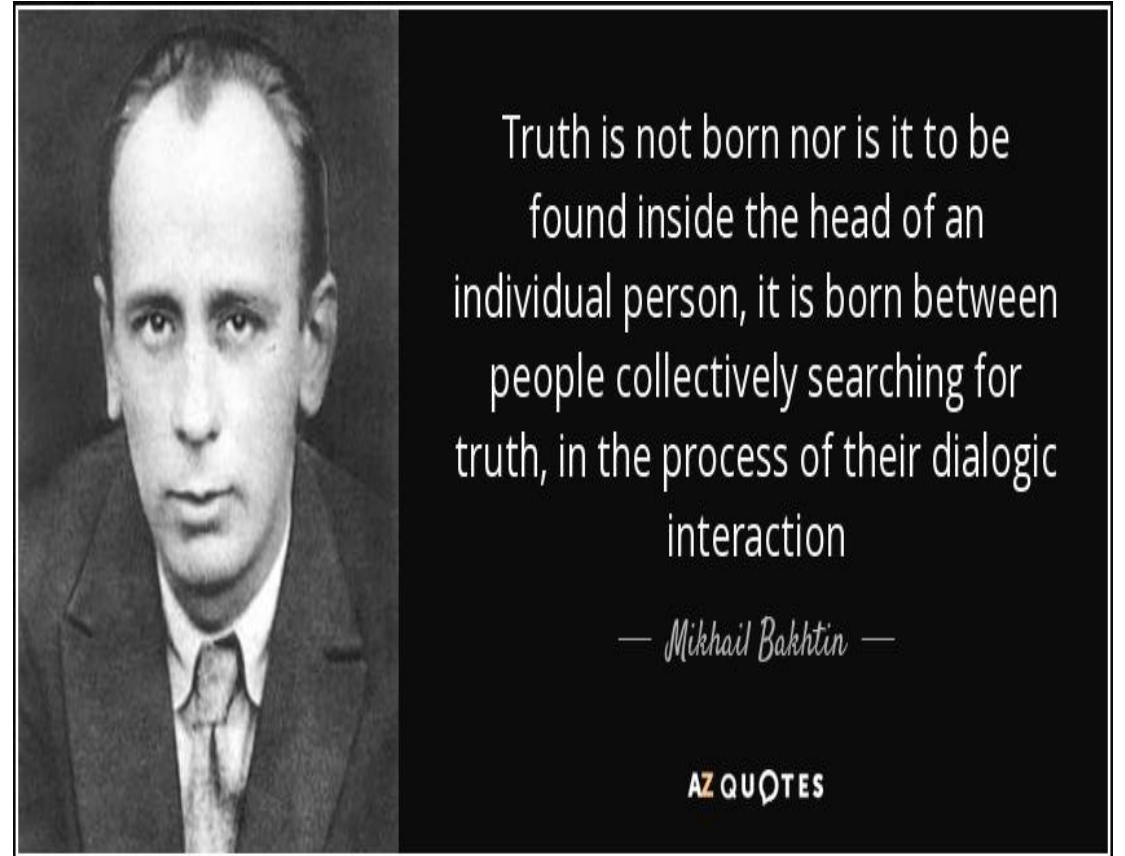
”Det indre overbevisende ord er halvt vores eget, halvt en andens”

Det autoritative ord overleveres af autoriteter. Det står ikke til diskussion og kræver blind tilslutning.

Det autoritative ord bliver først indre overbevisende, når det kan betvivles, konfronteres og erstattes af andre perspektiver.

Det er først ved at gå i dialog med det gamle, at man kan finde ud af, hvad man selv mener og står for...

”Ideological becoming” er den udviklingsproces, hvor en tænkende person former sit eget værdisæt i mødet med konfronterende stemmer...

Hvordan kan den dialogiske lærer være en autoritet?

Hvis der politisk er efterspørgsel efter mere lærerautoritet i klasseværelset, hvordan stiller det så den dialogiske undervisning?

Kan læreren være en autoritet, hvis hans ord kan betvivles som det må kræves i en ægte flerstemmig dialogisk undervisning, hvor ingen stemmer dominerer (Dysthe)?

Eller er det netop det åbne, anerkendende og fælles undersøgende, der giver følgeskab og autoritet hos en generation, der er opdraget antiautoritært?

Olga Dysthe: ”Det flerstemmige klasserum”

—◆—
Ligeværdighed i dialogen med optag og høj værdsætning af elevstemmer...

Sammenhæng mellem skriftlighed og mundtlig for at tilgodese både ”mundtlige” og ”skriftlige” tænkere og bringe flere deltagere og mere kvalitet ind i dialogen.

Ole Fogh Kirkeby: Translokutionaritet: Jeg ved ikke, hvad jeg tænker, før jeg har hørt mig selv sige det! – eller skrive det!

”Jeg ved ikke, hvad jeg har sagt, før du har svaret” ...
...” og jeg viser, hvad du har sagt i mit svar til dig” (Løw)

Dialogen kan dog være en forskelssættende praksis

Ekstroverte elever har umiddelbare fordele i forhold til
deltagelsesmuligheder...

(men det er relativt til indhold og form)

Hvordan kan taletiden udjævnes og lyttekompetencer udvikles?

Fx gennem:

Filosofi med elever i skolen

Cooperative Learning: Never call-on-one!

At filosofere med børn:

Kan man være venner
med en løve?

Kan man være venner med en man ikke kan lide?

Må man lyve for sine venner?

Kan man være venner med sine forældre?

Hvor mange venner kan man have?

Kan man være venner selvom man er uvenner?

Hvad er et godt venskab?

Fx dialog i

CL-strukturen:

VÆLG FRA VIFTEN

Filosofi med de små elever!

Find venskab på billedet?

Er der uvenskab?

Hvordan ser et venskab ud? Kan man være venner med et dyr? Skal man kunne tale sammen for

Skal man dele sine ting med sine venner? Er man venner, hvis man er uvenner? Skal man hj

Filosoffernes egne spørgsmål?

Heraklit: Kan man bade i den samme flod to gange?

At eleverne er opflasket med IRE viser sig tydeligt her, når de spørger: "Kan man så eller kan man ikke"

Sokrates: Hvad er det gode?

- Er der nogen, der kan sige noget, der er godt for alle mennesker til alle tider?

Descartes: Er der noget vi ikke kan tvivle om?

Frøen og skorpionen

Hvem er skyld i frøen og skorpionens død?

Hvis du ikke kan undgå at gøre noget bestemt, er det så din skyld?

Er der forskel på dyr og menneskers handlinger?

Kan dyr stilles til ansvar for en ulykke?

Hvornår er noget nogens skyld?

Schopenhauer: Fixed karakter
Sartre: Dømt til frihed

Det dialogiske klasserum

- stille autentiske spørgsmål
- stille opfølgende spørgsmål
- gøre stemmerne tydelige
- præcisere enighed og uenighed
- udfordre deltagernes perspektiver
- tydeliggøre konflikter
- tilføre ny information
- opsummere
- give plads til og fremme refleksioner

IRE: læreren Initierer, eleven
Responderer, læreren Evaluerer/

IRE er det enstemmige monologiske klasserum!
(Lærerens autoritative ord gælder)... ”Lærersnak”

Det flerstemmige klasserum er en polyfoni af
stemmer, der skaber dialog ved at optage og
værd sætte elevsvar! (Eleverne former selv deres indre
overbevisende ord)...

IRE-formen dominerer globalt set. Vi må derfor
spørge om der reelt er meget ægte dialog i
undervisningen? Og i hvilke tilfælde ægte dialog er
at foretrække?

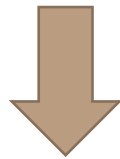

”Den tredje vending”: Hvad gør læreren?

IRE: Læreren Initierer, eleven Responderer, læreren evaluerer!

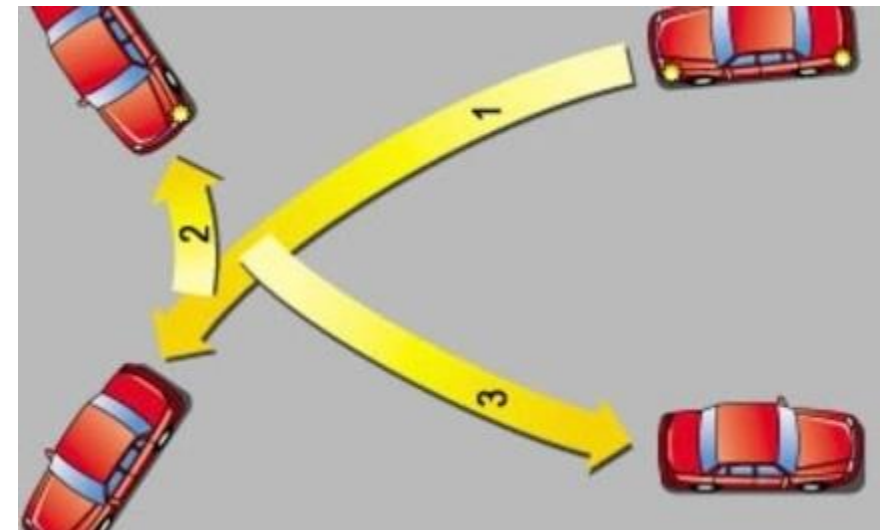
IRF: Læreren Initierer, eleven Responderer, læreren følger op!

IRFRF: Læreren Initierer, eleven Responderer, læreren Følger op, Eleven Responderer, læreren Følger op... Eller:

IDRF: Læreren Initierer, eleven Drøfter (tænke-, tale-, skrivetid), eleven Responderer, læreren Følger op... (Afprøvet som aktion i DMF).

Empirisk forskning viser, at læreren ofte har ordet hver 2. gang

Hvad er et autentisk spørgsmål?

Hvis autentiske spørgsmål er fundamentale for dialogisk undervisning, er det problematisk, at der ikke er enighed om, hvad autentiske spørgsmål er...

Der findes flere forståelser af autentiske spørgsmål?

1. Mange definitioner af autentiske spørgsmål forvirres af funktioner og effekter.
2. Definitionerne er meget forskellige og nogle gange uforenelige.
3. Om et spørgsmål er autentisk afhænger ofte mere af konteksten end af definitionen.
4. Der er ofte stor forskel på autenticiteten afhængigt af om det er læreren eller eleven, der stiller spørgsmålet.

Dialog kendetegnes dog ved at være: deltagelsesorienteret, gensidig, støttende, kumulativ og meningsfuld...

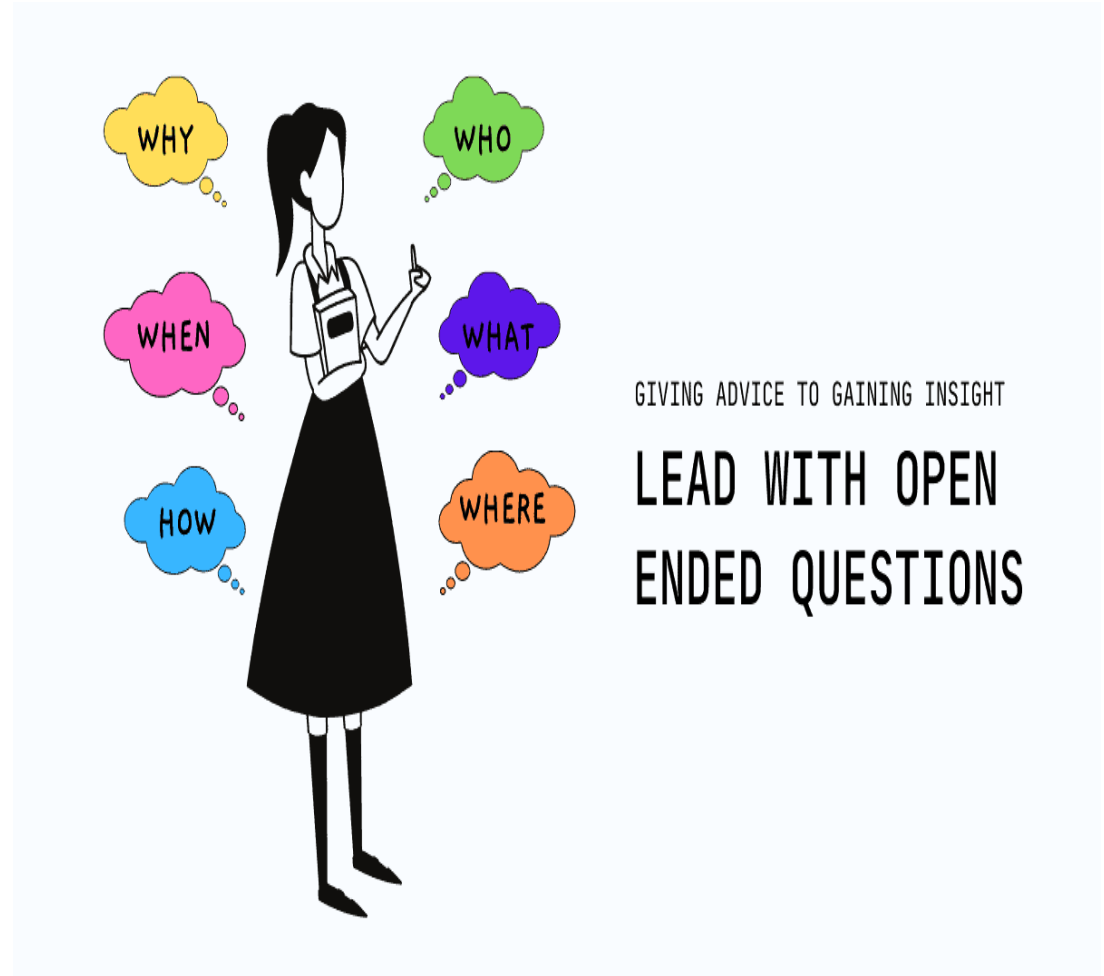
(Alexander)

Er elevens spørgsmål altid autentiske? Åbne og lukkede spørgsmål...

Et spørgsmål som: ”Hvad ved du om København” er grammatisk åben, men indholdsmæssigt lukket, da der er en række rigtige og en række forkerte udsagn...

Modsat er et spørgsmål som: ”Er det forkert at lyve” grammatisk lukket (ja/nej), men indholdsmæssigt åbent, da der kan gives uendeligt mange fordi-svar...

Eksempler på definitioner af autentiske spørgsmål:

”Et spørgsmål er autentisk, når afsenderen ikke på forhånd kender svaret.”

Men så kobles der en række betingelser på:

”De er åbne” – (ikke nødvendigvis: fx hvad er klokken?)

”Værdsetter elevernes tænkning og mening” (en effekt)

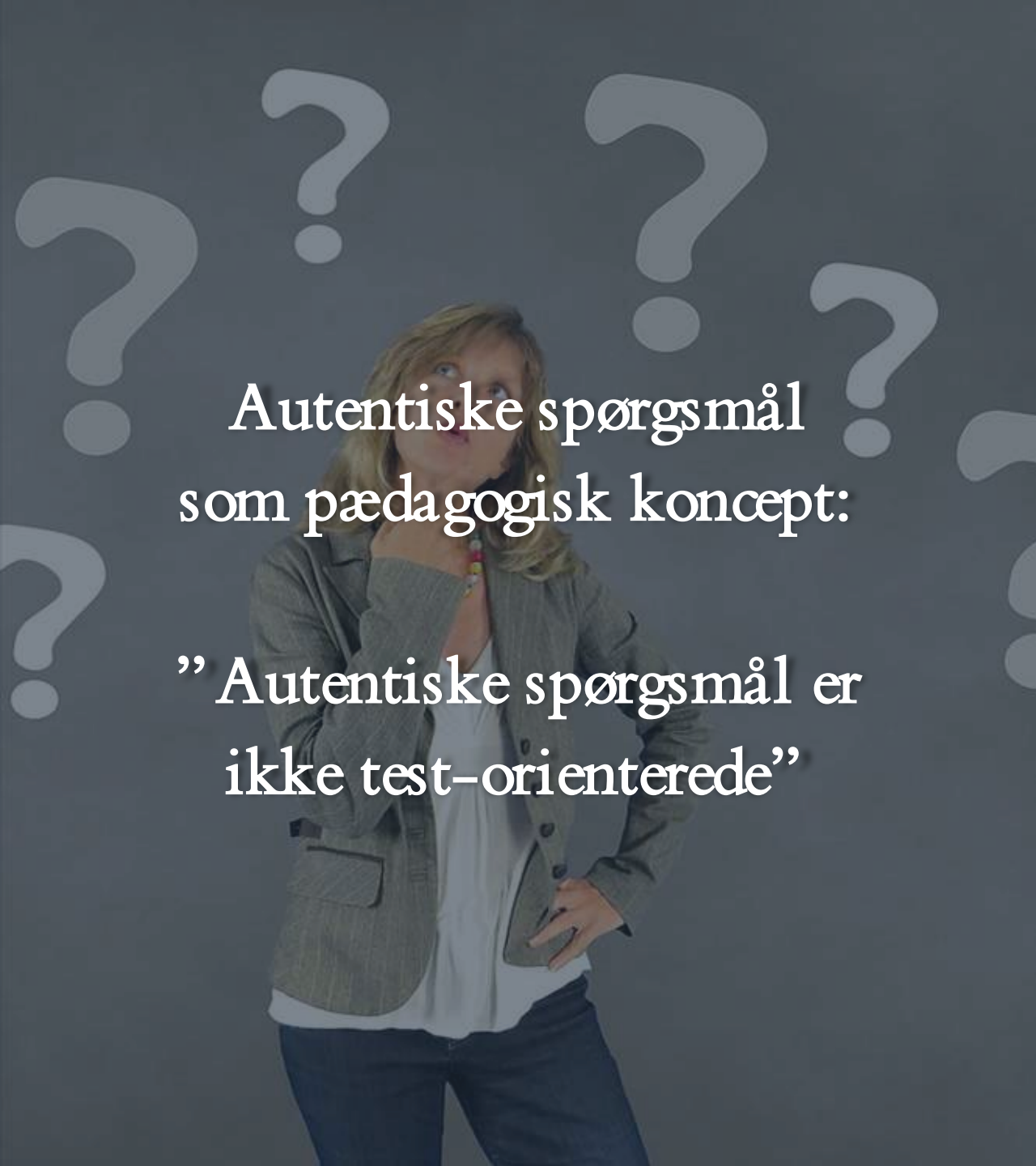
”Undersøger forståelser i stedet for at teste” (en funktion)

”Søger elevernes holdninger”

”Giver mulighed for uenighed”

”Ikke noget forudbestemt svar”

Autentiske spørgsmål
som pædagogisk koncept:

”Autentiske spørgsmål er
ikke test-orienterede”

Den pædagogiske forståelse handler om de autentiske spørgsmåls nytteværdi som opposition til test og måling af viden...

**LÆREREN LEDER IKKE EFTER ET
BESTEMT SVAR!**

Eksempler:

”Hvad synes du om eventyret om *Den grimme ælling?*” (åbent)

”Har I hørt om Sokrates?” (lukket)

Inden for det pædagogiske perspektiv afhænger autenticiteten af lærerens intention: Hun må ikke lede efter bestemte svar med henblik på at evaluere eleven...

Autentiske spørgsmål som videnskabskoncept: De autentiske spørgsmål skal bringe information.

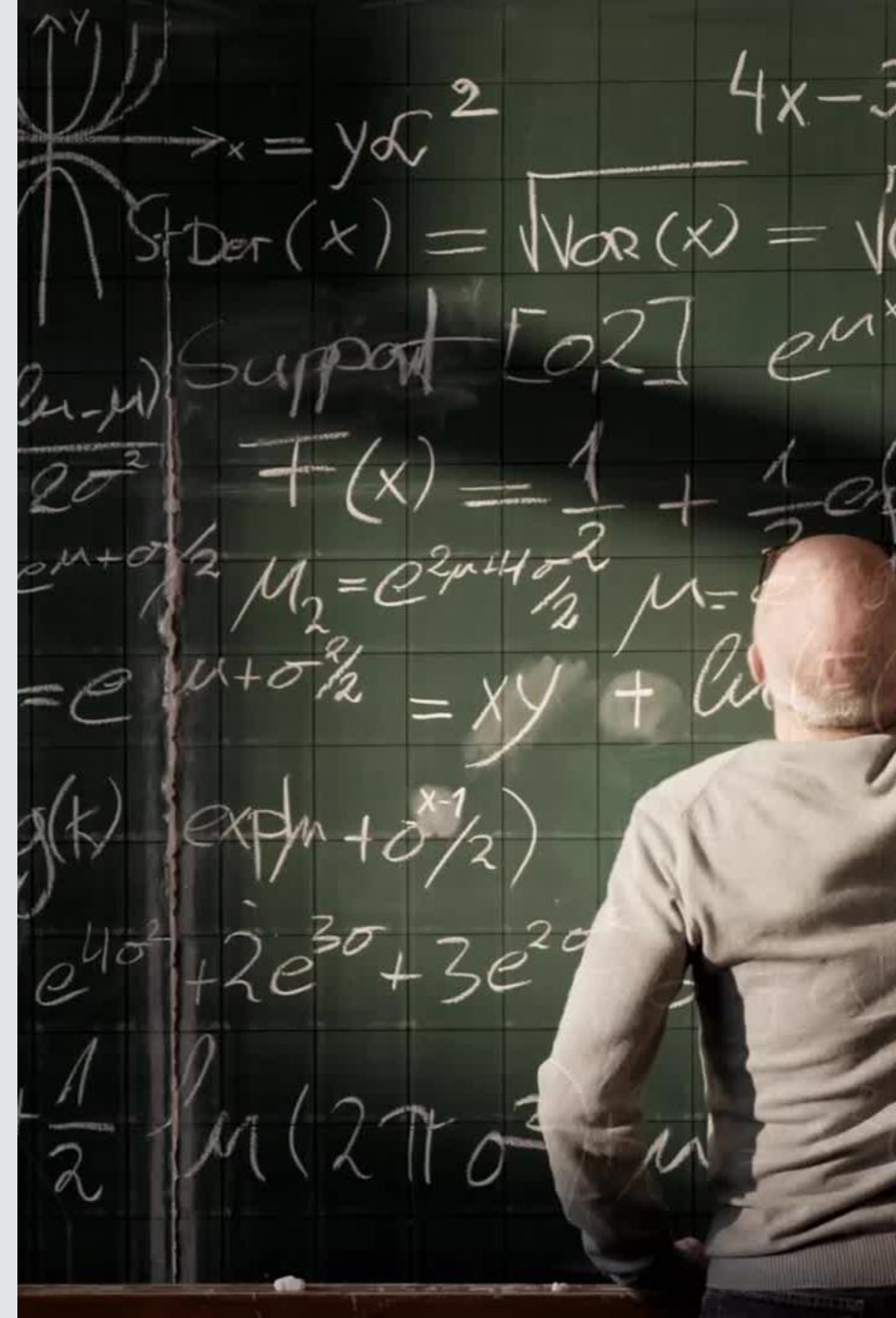
—◇—
Læreren stiller her autentiske spørgsmål for at blive klogere...

Eksempler:

”Har du lavet dine lektier?” (lukket)

”Hvor ser du det i teksten?” (åbent, men med forventning om, at der er et bestemt svar)

Som med de pædagogiske spørgsmål afhænger vidensorienterede spørgsmåls autenticitet også af lærerens intention. Det samme spørgsmål kan være autentisk om morgenen, men ikke om eftermiddagen...

Autentiske spørgsmål som socialt koncept Autentiske spørgsmål for at høre andres mening

Det sociale aspekt anvender autentiske spørgsmål relationelt med en oprigtig intention om at lære modtageren at kende ved at give vedkommende en stemme.

Eksempler:

”Hvad synes du om valgresultatet?”

”Hvem er dit favorithold i Premier League?”

Hovedformålet med de autentiske spørgsmål i et socialt perspektiv er altså at skabe en relation og give eleven en stemme. Der evalueres ikke med henblik på vurdering eller med et krav om information.

Autentiske spørgsmål med et sagsaspekt: Autentiske spørgsmål om ”indhold”

Autentiske spørgsmål med indholdsfokus handler om, at undersøge spørgsmål, hvor svaret er ukendt for alle eller måske findes der slet ikke et rigtigt svar...

Eksempler:

”Hvad er frihed”?

”Kan man bade i den samme flod to gange”?

De indholdsrelaterede spørgsmål er kendetegnet ved at kræve begrundelser og argumenter. De er ikke evaluerbare, da der ikke findes noget facit - de handler først og fremmest om sagen.

Filosofiske dialoger med børn i skolen

– et aktionsforskningsforløb på to nordjyske skoler (2020–2022)

Det gode liv? (Lykke)

Det gode samliv? (venskab)

Det gode samfund? (retfærdighed)

Fund: (bekræfter eksisterende forskning)

Øget elevdeltagelse, de stille elever deltog...

De knækker hurtigt undringskoden

Fra popcorn til brobygning...

Dialogen mister ofte kvalitet, når eleverne arbejder selvstændigt i grupper...

(disputerende-, kumulativ-, eksplorativ tale)

Dialog som demokratisk dannelse:

—◇—
Dialog handler om at gå åben ind i en samtale med antagelse, at den anden kunne have ret. Dette skal forhindre kumulative ekkokamre, hvor man lukker sig inde i sine egne forståelser og skaber polariseringer.

Dysthe: Skolen må fungere som model for, hvordan demokratiske processer foregår i samfundet...

Demokrati handler om, at skabe situationer, hvor mennesker kan "være-sammen-i-pluraliteten" ...

I skolen skal eleverne dannes til at kunne navigere i "uenighedsfællesskaber"

"Demokrati er en skikkelig måde at være sammen på" (Løgstrup)

Dialog som kritisk dannelse:

”Mennesket er sådan et væsen, der stiller sig selv spørgsmål, som det ikke kan besvare”.

(Kant) men det glemmer eleverne i skolens IRE-undervisning?

Dialogens undersøgende væsen i samspil med de åbne filosofiske spørgsmål understøtter elevernes kritiske dannelse ved ikke blot at acceptere selvfølgeligheder...

Særligt vigtigt i en tid med fake news...

Elever der diskuterer, hvad de skal have med på en øde ø. De har kun lov til at tage 10 ting med:

Elev 1: Vi skal have tøj med ellers kan vi ikke overleve.

Elev 2: Hvad vil I så bytte det med? Vi kan ikke bytte det med rent miljø, så får vi ikke rent vand og ren natur, og så smider alle skrald overalt [...]

Elev 3: Så DØR vi!

Elev 1: Det gør vi da også, hvis vi ikke har noget tøj.

Elev 2: Nej. [...]

Elev 3: Hvis nu du har rent miljø, så kan du jo lave det ud af blade.

(Dialogudsnit fra undervisning d. 10.09.20)

(Eksplorativ eller disputerende tale?)

Kritisk dannelse: Hvad ved du med størst sikkerhed?

- Lav en prioriteret rækkefølge med det mest sikre først!

1. $2+2=4$

2. Solen står op i morgen

3. Alle ungarle er ugifte

4. At du selv eksisterer

5. Der findes ikke firkantede cirkler

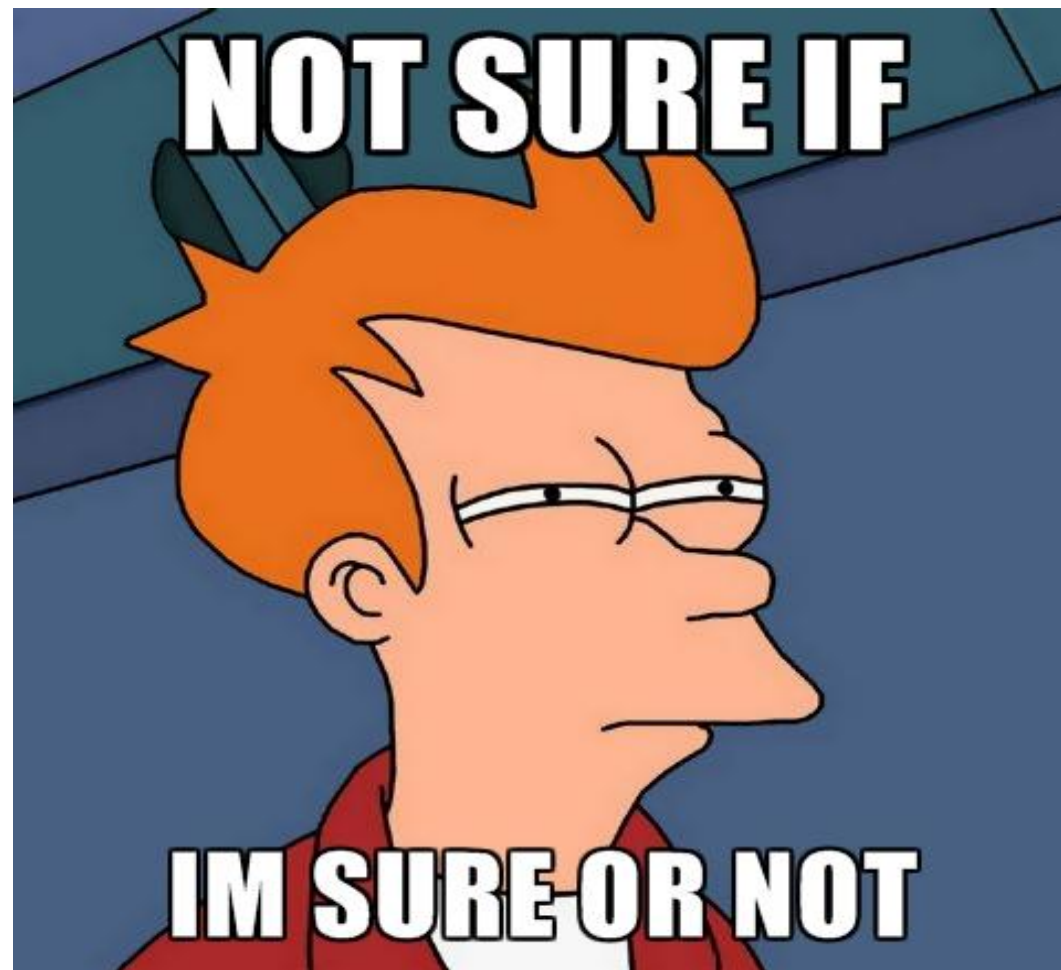
6. Gud eksisterer ikke

7. Universet er mere end 10000 år gammelt

8. Månen er ikke lavet af grøn ost

9. At du skal dø engang

10. At alle mennesker kan lære

Etisk dannelse!

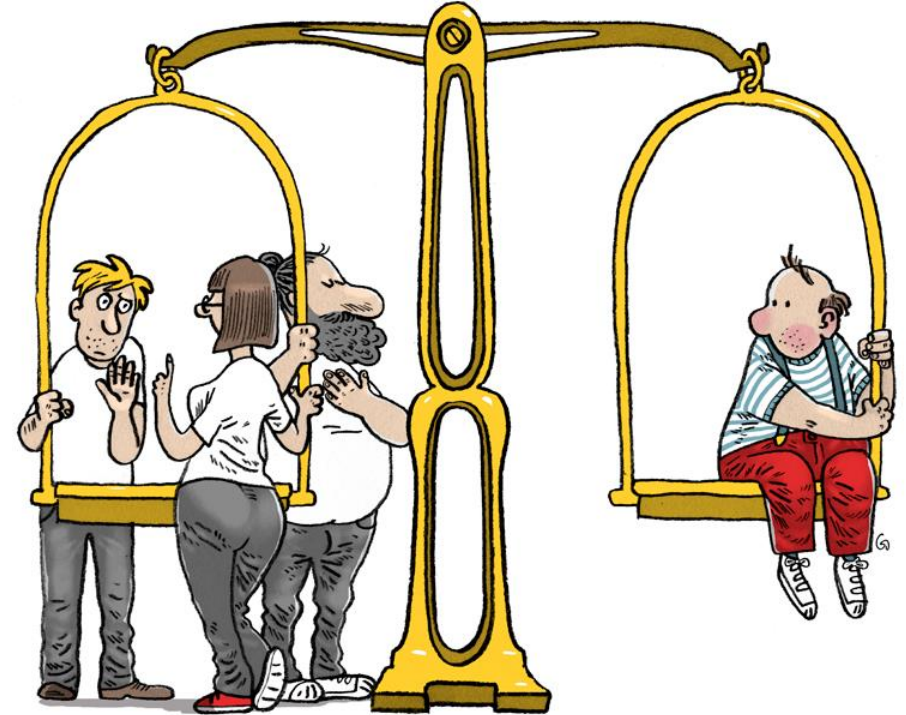

Et etisk dilemma opstår, hvis der findes stærke argumenter både for og imod at gøre en bestemt ting

Skal vi tillade abort?

- Hvis interesser vejer højest?

Barnets, moderens, faderens, samfundets?

Nyere forskning:

”God undervisning er grundlæggende dialogisk” (Per Fibæk Laursen)

D for dialog: Autenticitet, formativ vurdering, gode relationer

I for indholdsmæssig klarhed: Klare og meningsfulde mål, helhed og struktur

A for aktivering: Kognitiv og social aktivering

L for læringsorientering: Læringsmiljø, metatakognition, forståelse og dybdelæring

O for organisering: Klasseledelse, variation

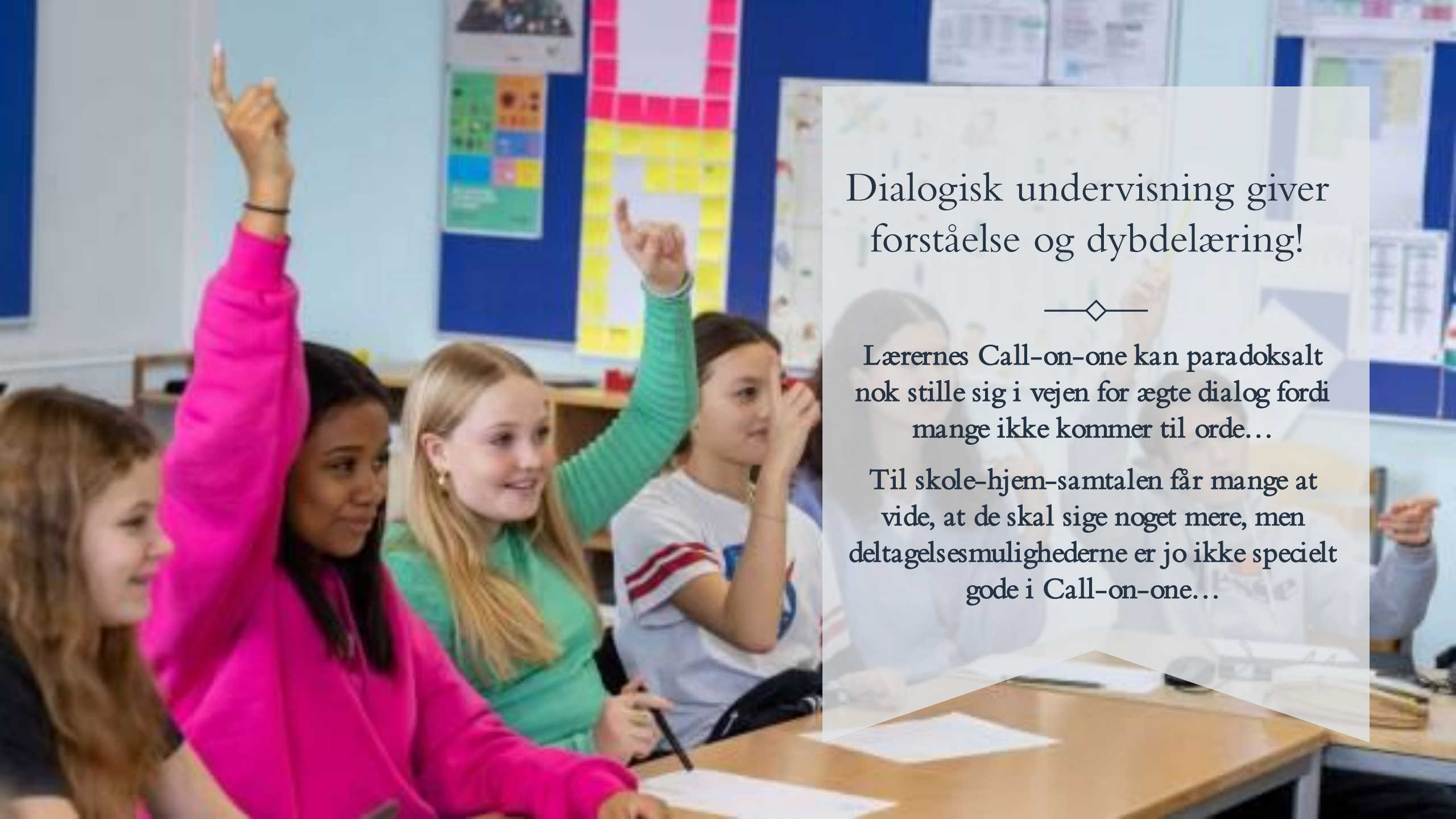
G for gennemskuelige forventninger: Feedback, realistisk ambitionsniveau

**GOD UNDERVISNING ER
DIALOGISK
MUNKEBJERG-KONFERENCEN
24. NOVEMBER 2017
PER FIBÆK LAURSEN**

**Dialog-modellen:
Per Fibæk Laursen**

7 begrundelser for dialogisk undervisning:

1. **Neurovidenskabelig begrundelse:** Sprog udvikler hjernen, aktiverer spejlneuroner som betingelse for samspil med andre mennesker...
2. **Psykologisk begrundelse:** Sprogbruget afgør, hvordan vi tænker om os selv, andre og verden...
3. **Kommunikativ begrundelse:** Samtalen er vigtig for at sikre, at vi rent faktisk forstår hinanden...
4. **Pædagogisk begrundelse:** Dialogen er et realitetstjek, der støtter barnets selvfølelse
5. **Social begrundelse:** Dialogen er relationsdannende, afstemmende og en omsorgsetisk handling
6. **Politisk begrundelse:** Dialogen er en grundsten i demokratiet – en livsform? (Hal Koch)
7. **Kulturel begrundelse:** Kommunikation er den måde hvorpå mennesker får ting til fælles (Dewey)

A photograph of a classroom with several students sitting at desks. Two students in the foreground are raising their hands, indicating they want to speak or answer a question. The background shows a whiteboard and various educational posters on the wall.

Dialogisk undervisning giver
forståelse og dybdelæring!

Lærernes Call-on-one kan paradoksalt
nok stille sig i vejen for ægte dialog fordi
mange ikke kommer til orde...

Til skole-hjem-samtalen får mange at
vide, at de skal sige noget mere, men
deltagelsesmulighederne er jo ikke specielt
gode i Call-on-one...

Wegerif:

Åbning, udvidelse og uddybelse af det dialogiske rum

Åbning af det dialogiske rum handler om, at stille åbne autentiske spørgsmål.

Er demokrati godt? (Grammatisk lukket, men hvorfor/hvorfor ikke åbner det op)

Udvidelse af det dialogiske rum handler om at inddrage andre perspektiver i dialogen. Det kan være fra et flerstemmigt klasserum eller ydre perspektiver fra forskellige medier som bøger, film eller internettet... (Hvad ville Kierkegaard sige til det?)

Uddybning af det dialogiske rum handler om at sætte parentes om sine egne og kulturens grundlæggende antagelser og sammen udvikle og undersøge nye perspektiver.

”Kan man bade i den samme flod to gange?”

Matusov:
Er 2+2 altid 4?

Wegerif:

Disputerende, kumulativ og eksplorativ tale i gruppearbejde!

Disputerende tale: Eleverne er uenig med hinanden, lytter ikke til hinanden og argumenterer kun for deres egen sag. De identificerer sig kun med sig selv og lærer ikke meget fordi man reelt ønsker at lukke "modstanderen" ned... (Trump er vel prototypen?)

Kumulativ tale: Her er eleverne enige og bygger blot ukritisk videre på det første udsagn. Der er en stor gruppeidentifikation, men fordi alle er enige, lærer man heller ikke meget her, fordi man lukker nye perspektiver ned af høflighed... (Måske Britt-Marie, i sin tidlige udgave, er prototypen?)

Gruppen kan med fordel udnævne en "dævlens advokat" ...

Eksplorativ tale: Her undersøger eleverne tingene sammen. De er åbne for hinandens input og ideer og i stand til at skifte mening, hvilket giver høj grad af læring og yderligere åbning af samtalen... (Habermas som prototype?)

Disputerende og kumulativ tale dominerer i skolen, mens eksplorativ tale næsten kun fremkommer såfremt eleverne er blevet undervist direkte i taleformen... Deltagelse i dialogisk undervisning kræver altså træning!

Grundregler i eksplorativ tale:
Udformet med inddragelse af
elever...

Alle skal opfordres til at deltage i dialogen.

Alle skal lytte opmærksom til hinanden.

Hvert forslag skal overvejes nøje.

Ideer og meninger skal begrundes.

Man skal acceptere konstruktive forslag til
sine ideer og besvare

Alternative ideer diskuteres før beslutninger

Gruppen tager ansvar for beslutninger

Start med ét fokus!

Hvad er det første du kan gøre for at styrke din dialogiske praksis?

Hvordan kan du forberede dine elever/ studerende/ medarbejdere til at blive gode dialogdeltagere?

